

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра бібліотекознавства та інформології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Інститут журналістики

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1723</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
№ _____	в _____ 20 <u>16</u> р.

2016 – 2017 рік

Робоча програма блоку навчальних дисциплін «Університетські студії» для студентів напрямку підготовки 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», – 2016. – 35 с.

Розробники: **Воскобойнікова-Гузєва О.В.**, докт. наук із соц. ком., професор кафедри бібліотекознавства та інформології; **Макарова М.В.**, кандидат культурології, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології; **Черпак М.В.**, Co-Serve

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол №1 від 1 вересня 2016 року

Завідувач кафедри

бібліотекознавства та інформології Воскобойнікова-Гузєва О.В.

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту журналістики

з навчальної роботи

О.Л. Росінька

© Університет Грінченка, 2016 рік
© Макарова М.В., 2016 рік
© Воскобойнікова-Гузєва О.В., 2016 рік
© Черпак М.В., 2016

ЗМІСТ

I.	Пояснювальна записка.....	4
II.	Структура програми блоку навчальних дисциплін.....	5
III.	«Університетські студії».....	10
IV.	Опис предмета навчальної дисципліни.....	10
V.	Тематичний план блоку навчальних дисциплін.....	11
VI.	«Університетські студії»	11
VII.	Програма блоку дисциплін «Університетські студії»	14
VIII.	<i>Програма змістового модуля «Я – студент» .....</i>	<i>15</i>
IX.	<i>Програма змістового модуля «Лідерство служіння» .....</i>	<i>16</i>
X.	<i>Програма змістового модуля «Вступ до спеціальності» .....</i>	<i>17</i>
XI.	Плани семінарських занять.....	21
XII.	Завдання для самостійної роботи. Карти самостійної роботи студента	22
XIII.	Система поточного та підсумкового контролю.....	23
XIV.	Методи навчання.....	25
XV.	Методичне забезпечення курсу.....	25
XVI.	Рекомендована література	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Університетські студії» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою реклами та зв'язків з громадськістю на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання, орієнтованого на формування загальних і фахових компетентностей випускника.

«Університетські студії» покликані сприяти адаптації першокурсників до умов навчання у вищому закладі освіти, свідомому й активному їх включенню до самостійної навчальної, наукової, соціо-культурної діяльності.

Метою вивчення пропедевтичного курсу «Університетські студії» є теоретичне знайомство бакалаврів напряму інформаційна, бібліотечна та архівна справа з обраною спеціальністю, її місцем у суспільному житті; підготовка студентів до навчального процесу загалом і свідомого сприйняття фахових дисциплін для бібліотечно-інформаційної сфери; практичне оволодіння ключовими методиками, які сприяють адаптації першокурсника до системної навчальної діяльності.

Перспективним завданням курсу є розкриття перед студентами перспективи і шляхів оволодіння професійною діяльністю бібліотекаря, бібліографа, видавця та редактора, формування засад лідерства служіння як чинника майбутньої успішної навчальної та професійної діяльності.

Програма вивчення нормативної дисципліни «Університетські студії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів ОКР «бакалавр» й орієнтована на формування загальних і ключових фахових компетентностей випускника.

Курс «Університетські студії» складається з трьох змістових модулів – навчальних дисциплін «**Я – студент**», «**Лідерство служіння**», «**Вступ до спеціальності**».

Програма кожного змістового модуля конкретизує обсяги знань, які мають опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу блоку дисциплін «Університетські студії», необхідне методичне забезпечення, складові й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Університетські студії» завершується підсумковим контролем – заліком за результатами засвоєння всіх трьох змістових модулів – «Я – студент», «Лідерство служіння», «Вступ до спеціальності».

Метою змістового модуля «**Я – студент**» є допомога студентам увійти в нове для них навчальне середовище Університету, подолати організаційні труднощі першого року навчання, розкрити свої найкращі якості та бути лідером. Висвітлено етапи становлення ідеї Університету; життєвий та творчий шлях Б. Д. Грінченка, чие ім'я носить Університет; історію розвитку

навчального закладу; подано відомості про організацію системи навчання, портал Університету, студентську групу; розглядаються методи і прийоми роботи з інформацією.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення змістового модуля «**Я – студент**» у межах «Університетських студій», становить 30 год. (1 кредит ECTS). Із них 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 2 год. – модульний контроль, 14 год. – самостійна робота студентів.

Модуль «Лідерство служіння» присвячений вивченню теоретичних засад лідерства служіння, огляду інших теорій лідерства, практичному формуванню лідерських якостей. Зміст цієї частини курсу «Університетські студії» спрямований на опанування основних навичок лідера: уміння слухати, працювати в команді, створювати атмосферу щирості та довіри та ін. Під час опанування дисципліни студентам пропонується критично поглянути на чинні моделі лідерства, визначити основні недоліки традиційних систем управління та проаналізувати основні принципи діяльності лідера, який служить людині, громаді, суспільству. У межах курсу роз'яснюються основні цінності та принципи лідерства служіння, стратегії розв'язання конфліктів, особливості роботи в команді.

Метою змістового модуля «Лідерство служіння» формування у студентів соціальної відповідальності та системи спеціальних знань у галузі лідерства, розуміння концептуальних основ лідерства служіння; набуття умінь, необхідних для лідера, розвиток лідерських якостей.

Основними **завданнями** вивчення модуля «Лідерство служіння» як частини курсу «Університетські студії» є:

- ознайомити студентів з лідерством-служінням та його основними принципами;
- розвинути лідерські якості студентів (комунікативні, організаційні, креативність та ін.);
- навчити використовувати принципи лідерства служіння у щоденній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні теорії та концепції лідерства;
- принципи лідерства-служіння;
- поняття «активне слухання», «емоційний інтелект», «конфлікт» та ін.
- види ролей в команді;

вміти:

- використовувати принципи служіння;
  - розв'язувати конфлікти з позицій лідерства служіння;
  - використовувати засоби мотивації;
- створювати команду та працювати в команді.

Змістовий модуль «**Лідерство сліжіння**» є практично спрямованим та має сформувати у студентів лідерські уміння та навички, а також розвинути їх лідерські якості, тому найкращою формою навчання для реалізації даної мети є тренінгові форма навчання. Під час тренінгових занять студенти мають змогу бути активним учасником процесу засвоєння знань та творчо взаємодіяти з групою, тренером та з кожним з учасників. Тренінг як форма навчання спрямований насамперед на те, щоб максимально використати потенціал, знання і досвід кожного учасника і за допомогою спеціальних прийомів створити феномен «групового навчання».

Основними формами роботи є: тренінгові вправи та ігри; мозковий штурм; обговорення та дискусії; перегляд відео та аналіз статей та уривків з літературних творів.

Вступ до спеціальності є частиною блоку «**Університетські студії**», метою курсу є - освоєння студентом комплексу теоретичних і практичних знань з інформаційної, бібліотечної, архівної справи, необхідних для підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери на основі моделі гуманітарного розвитку з використанням політичної, економічної, соціальної інформаційно-комунікаційних технологій.

Завдання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» формулюються в конкретиці його основних блоків, двох модулів: «**Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі**» (соціальні завдання, нормативні документи, сучасні вимоги); «**Компетентнісні виміри професії**» (компетенції, компетентності, професійне коло застосування; персоналії, які досягли значних результатів у цій професії).

Під час семінарських занять, самостійної роботи студенти набувають наступних **загальних компетентностей**:

- Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- Уміння застосовувати знання на практиці.
- Здатність виконувати практичні роботи в групі під керівництвом лідера, з дотриманням суворої дисципліни.
- Засвоєння базових загальних знань.

Фахових (професійних) компетентностей:

здатність до аналізу законодавчих та нормативно-правових актів з різних галузей суспільного життя: освіта, культура, наука, політика і т.д.; діяльності і розвитку сучасних бібліотечно-інформаційних установ; процесів розвитку фахової комунікації, як складової системи соціальних комунікацій з метою посилення її інтелектуального, культурного, правового, соціально-економічного рівня життєдіяльності суспільства.

Знання та уміння організаційно-управлінської праці на рівні бібліотеки, підрозділу, видавничої установи, організації; здійснювати організаційне

забезпечення бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності, виконання технологічних процесів кожного виду бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів, виконувати управлінські операції планування та звітності, здійснювати контроль за якістю інформаційно-бібліотечного забезпечення користувачів, управління бібліотечними онлайн-сервісами, створення комфортного бібліотечного середовища для відвідувачів, дотримання норм законодавства, виконання своїх службових обов'язків.

Для засвоєння змістового модуля «**Вступ до спеціальності**» у межах блоку «**Університетські студії**» навчальним планом підготовки бакалаврів передбачено 2 кредити, що становить 60 год., 16 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Міжпредметні зв'язки. Курс «*Університетські студії*» пов'язаний з такими курсами як педагогіка, загальна психологія, література, історія; залучає поняття філософії, естетики.

Блок навчальних дисциплін «Університетські студії» розрахований на 4 кредити ECTS. Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них 22 год. – лекції, 34 год. – семінарські заняття, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульні контрольні роботи. Форма контролю – залік.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН “УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ”

I. ОПИС ПРЕДМЕТА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Предмет: адаптація студента до умов діяльності університету;
феномен університету та університетської освіти, їх
культурно-історичне покликання, вступ до спеціальності.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредити</i></p> <p>Змістових модулів: <i>Я – студент – 1 кредит (30 год.); Лідерство служіння – 1 кредит (30 год.); Вступ до спеціальності – 2 кредити (60 год.).</i></p> <p>Загальна кількість годин: <i>120</i></p> <p>Тижневих годин: <i>4</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>02 «Культура і мистецтво»</i></p> <p>Шифр та назва напряму підготовки:</p> <p><i>029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справи»</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«бакалавр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1.</p> <p>Семестр: 1.</p> <p>Аудиторні заняття: <i>56 годин,</i> з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>22 години</i> Семінарські заняття: <i>34 години</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>8 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>56 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>залік</i></p>

**II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛІВ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

«Я - СТУДЕНТ»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	робота Самостійна	контроль Підсумковий
Змістовий модуль I. Я – студент								
1	Мій Університет	2	2	2				
2	Я – студент-грінченківець	6	2	2			4	
3	Життєвий і творчий шлях Б. Д. Грінченка	6	2			2	4	
4	Методи і прийоми роботи з інформацією	2	2			2		
5	Я в інформаційному середовищі	2	2			2		
6	Я працюю в команді	6	2			2	4	
7	На шляху самовдосконалення й саморозвитку	6	2	2			2	2
Разом за навчальним планом		30	14	6		8	14	2

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЯ
«ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	робота Самостійна	контроль Підсумковий
Змістовий модуль І. Лідерство-служіння								
1	Знайомство	2	2			2		
2	Університет та його роль у розвитку лідерства	6	2			2	4	
3	Лідерство	6	2			2	4	
4	Служіння як основний вид діяльності лідера	2	2			2		
5	Створення команди та особливості командної роботи	2	2			2		
6	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння	6	2			2	4	
7	Лідерський спадок	6	2			2	2	2
Разом за навчальним планом		30	14			14	14	2

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЯ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»**

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	робота Самостійна	контроль Підсумковий
Змістовний модуль I								
Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі								
1.	Тенденції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні та світі	4	2	2		2	4	
2.	Нормативно-правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні	8	4	2		2	4	
3.	Система вищої освіти в Україні та розвиток спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	6	2	2			2	
4.	Соціальні завдання установ та фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи	4	4	2		2	4	
	Модульна контрольна робота	2						2
	Всього	30	14	8		6	14	2
Змістовний модуль II								
Компетентнісні виміри професії								
5.	Професійні орієнтації здобувачів фаху	4	2	2			4	
6.	Загальні і фахові (професійні) компетенції	6	4	2		2		
7.	Міжнародні об'єднання і співпраця фахівців бібліотечної, архівної та інформаційної справи	6	2	2			4	
8.	Видатні діячі бібліотечної та архівної справи	8	6	2		4	6	
	Модульна контрольна робота	2						2
	Всього	30	14	8		6	14	2
	<i>Разом</i>	60	28	16		12	28	4

III. ПРОГРАМА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ» Я – СТУДЕНТ

Тема 1: Мій Університет

Етапи становлення ідеї університету: виникнення перших шкіл у древніх Шумері, Індії та Китаї, діяльність давньогрецьких мислителів, першу філософську школу в Афінах, Академію Платона, Лікей Аристотеля, Мусейон Птолемея. Походження слова «університет», поява Болонського університету. Заснування університетів на теренах України. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Хронологія основних подій історії Університету: курси Київського навчального округу, Вищі трирічні педагогічні курси імені Б. Д. Грінченка, Київський міський інститут удосконалення вчителів, Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів імені Б. Д. Грінченка, Київський міський педагогічний університет імені Б. Д. Грінченка, Київський університет імені Бориса Грінченка, Гуманітарний інститут, Інститут суспільства, Педагогічний інститут, Інститут мистецтв, Інститут людини, Інститут післядипломної педагогічної освіти, Університетський коледж, прапор Університету, гімн Університету.

Життєвий і творчий шлях Бориса Дмитровича Грінченка.

Тема 2: Я – студент-грінченківець

Соціальний статус студента, особливості студентської діяльності, засоби її оптимізації, систему цінностей сучасного студента. Права та обов'язки студентів-грінченківців. Кодекс студента Університету. Поняття про студентську групу як різновид соціально організованої групи людей. Етапи її становлення, особливості поведінки членів студентської групи.

Тема 3: Організація освітнього процесу

Сутність та особливостями Болонського процесу, Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи, кредитно-модульну систему організації навчального процесу, форми організації навчального процесу та контроль успішності в Університеті. Кредит, навчальний план, навчальна програма, змістовий модуль, індивідуальний навчальний план студента, лекція, заняття (семінарське, практичне, лабораторне), індивідуальна робота студента, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання, дипломна, магістерська роботи, модульно-рейтингова система оцінювання знань.

Тема 4: Методи і прийоми роботи з інформацією

Комунікація, аудіювання, усне та писемне мовлення, ситуація спілкування, монолог, діалог, полілог, виступ, промова, доповідь, дискусія, диспут, читання (ознайомлювальне, вивчальне, вибіркоче), тематичні виписки, тези, конспект, есе, реферат, письмові творчі роботи, список джерел.

Інформаційне суспільство, інформаційне середовище, навички ХХІ століття, електронні ресурси, портал Університету, електронний каталог, електронне навчання, інституційний репозиторій, Вікі-портал, електронне тестування.

Тема 5: Я працюю в команді

Команда, командна взаємодія, студентська група, підструктури студентської групи, корпоративна культура, проблемна ситуація, групове рішення, проектне завдання, лідер.

Тема 6: На шляху самовдосконалення й саморозвитку

Життєві цілі, професійний розвиток, модель професіонала, особистісне та професійне самовизначення, самооцінка, саморозвиток, самоорганізація, успіх, термінова справа, організація часу, контроль власних потреб.

ЛІДЕРСТВОСЛУЖІННЯ

Тема 1: Університет та його роль у розвитку лідерства.

Сутність концепції лідерства-служіння. Основні групи компетенцій (компетентностей) лідерства: ефективна комунікація, управління людськими ресурсами, орієнтація на результат та аналітичне мислення.

Тема 2: Лідерство. Лідерство – діяльність заради кращих рішень, умов; реалізація нових ідей, шлях до звершень. Лідерство – спроможність сформувати і втілити бачення в життя, вести зміни. Лідерство як спрямованість до бажаного майбутнього – втілення бачення, формування готовності до змін та веденні цих змін, відкритість до нових ідей. Стресостійкість.

Тема 3: Служіння як основний вид діяльності лідера. Лідерство – можливість служити громаді, людині, суспільству.

Тема 4: Створення команди та особливості командної роботи. Основна цінність та головна передумова лідерства – розвиток довіри та команда.

Тема 5: Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння. Конфлікт – це зіткнення різних точок зору, поглядів, інтересів. Основні стадії розвитку конфліктів: 1) перед конфліктна ситуація (передумови, приховані конфлікти), 2) інцидент (привід, «остання краплина», перша сутичка, вибух емоцій), 3) ескалація конфлікту (загострення стосунків, протидія), 4) кульмінація (максимум протистояння, вибух), 5) згасання, завершення конфлікту (втрата інтересу до протистояння, вирішення ситуації, досягнення домовленостей, порозуміння, відкриття тощо) та 6) пост

конфліктна ситуація (наслідки для людей та організацій). Чинники ефективної комунікації. Спільне вирішення конфлікту. Стратегії врегулювання конфліктів.

Тема 6: Лідерський спадок

«УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ» ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Модуль I

Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі

Тема 1: Тенденції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні та світі

Предмет і завдання курсу «Вступ до спеціальності».

Провідні бібліотеки, архіви, інформаційні центри України та світу. Виконання завдання забезпечення рівного доступу громадян до інформації, збереження та примноження національної і світової культурної і документальної спадщини, оперативне і якісне обслуговування усіх категорій користувачів і споживачів інформації. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх». Програма ЮНЕСКО «Пам'ять світу».

Загальносвітові та національні тенденції розвитку бібліотек, архівів, інформаційних центрів в умовах розвитку суспільства знань. Глобалізація інформаційних обмінів, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, електронних освітніх та наукових ресурсів, оцифрування національної і світової документальної спадщини.

Інформаційні фахівці XXI століття – місія, цінності, сфера діяльності.

Тема 2: Нормативно-правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні

Розвиток бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності як складова державної інформаційної політики. Правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні. Конституція України. Основи законодавства України про культуру. Закон України «Про бібліотеку і бібліотечну справу». Закон України «Про Національний архівний фонд і архівні установи». Закон України «Про інформацію». Основні положення та базові поняття. Нормативно-правові засади доступу громадян до інформації.

Тема 3: Система вищої освіти в Україні та розвиток спеціальності

029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Закон України «Про вищу освіту». Болонський процес і нова парадигма вищої освіти. Трансформація спеціальностей галузі «Культура і мистецтво». Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Розвиток спеціальності в системі вищої освіти в Україні та у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Освітньо-кваліфікаційна програма бакалавра спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Перелік навчальних дисциплін і логічна послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; очікувані результати навчання (компетентності).

Тема 4: Соціальні завдання установ та фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Соціальні функції і завдання бібліотек, архівів, інформаційних центрів як базових установ суспільства знань, центрів вільного доступу до соціально значущої та життєво необхідної інформації. Інформація для освіти, творчості, дозвілля. Формування інформаційної культури користувачів. Інформаційна функція. Кумулятивна функція. Меморіальна функція. Комунікаційна функція. Полікультурність. Толерантність.

Вимоги до компетентностей інформаційного працівника. Інформаційна грамотність, комунікабельність, технологічна обізнаність, толерантність.

Модуль II Компетентнісні виміри професії

Тема 5: Професійні орієнтації здобувачів фаху

Компетенції та компетентності. Діагностика професійного вибору. Професіограма фахівця бібліотечно-інформаційної діяльності. Саморозвиток і самоконтроль. Професійне зростання. Мультифункціональність і мобільність фахівців інформаційної сфери. Корпоративна культура інформаційних працівників.

Тема 6: Загальні і фахові (професійні) компетенції

Загальні компетенції майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної справи: світоглядна, громадянська, комунікативна, науково-дослідницька, самоосвітня.

Фахові (професійні) компетенції: аналітична, технологічна, організаційно-управлінська, інформаційна, психолого-педагогічна, культурно-етична. Програмні результати навчання.

Тема 7: Міжнародні об'єднання і співпраця фахівців бібліотечної, архівної та інформаційної справи

Основні завдання та напрями діяльності Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (ІФЛА). Всесвітні конгреси бібліотечних та інформаційних працівників ІФЛА.

Діяльність Української бібліотечної асоціації. Проекти міжнародної співпраці у галузі бібліотечної справи в Україні.

Основні завдання та напрями діяльності Міжнародної ради архівів. Всесвітні конгреси працівників архівної справи. Проекти міжнародної співпраці у галузі архівної справи.

Міжнародні об'єднання працівників інформаційної сфери. Проектні можливості для молодих фахівців.

Тема 8: Видатні діячі бібліотечної та архівної справи

Постаті та доробок видатних діячів бібліотечної та архівної справи України ХІХ – на початку ХХ ст.

Провідні науковці та організатори бібліотечної та архівної справи України ХХ – початку ХХІ ст.

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Модуль I

Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі

Семінар 1. Основні тенденції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи на сучасному етапі – 2 год.

1. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх».
2. Провідні бібліотеки, архіви, інформаційні центри України та світу. Виконання завдання забезпечення рівного доступу громадян до інформації.
3. Загальносвітові та національні тенденції розвитку бібліотек, архівів, інформаційних центрів в умовах розвитку суспільства знань.

Література: 1-4, 8, 12, 13, 15, 18-21, 24-26.

Семінар 2. Нормативно-правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні – 2 год.

1. Розвиток бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності як складова державної інформаційної політики.
2. Правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні. Конституція України. Основи законодавства України про культуру.
3. Основні положення та базові поняття Закону України «Про бібліотеку і бібліотечну справу».
4. Основні положення та базові поняття Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи».
5. Основні положення та базові поняття Закону України «Про інформацію».
6. Нормативно-правові засади доступу громадян до інформації. Закони України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації».

Література: 1-8, 12, 19, 23, 25, 26.

Семінар 3. Дискусія «Інформаційна діяльність – мій вибір» – 2 год.

Питання до дискусії:

- Моє розуміння соціальних функцій і завдань бібліотек, архівів, інформаційних центрів як базових установ суспільства знань;
- Бібліотеки і архіви як центрів вільного доступу до соціально значущої та життєво необхідної інформації;
- Формування інформаційної культури користувачів;
- Інформаційна, кумулятивна, меморіальна і комунікаційна функція сучасної бібліотеки та інформаційного центру;
- Полікультурність бібліотек, архівів, інформаційних центрів;

- Компетентності інформаційного працівника – інформаційна грамотність, комунікабельність, технологічна обізнаність, доброзичливість.

Література: 1-8, 12, 18-21, 23, 25, 26.

Модуль II **Компетентнісні виміри професії**

Семінар 4. Видатні бібліотекознавці, книгознавці, бібліографи, архівісти – 4 год.

1. Лідери і видатні діячі бібліотечної та архівної справи України ХІХ – на початку ХХ ст.
2. Провідні науковці та організатори бібліотечної та архівної справи України ХХ – початку ХХІ ст.

Література: 9-12, 16, 17, 25, 26.

Семінар-інтерактив 5. «Майбутнє моє професії» – професійний портрет фахівця інформаційної сфери – 2 год.

1. Професіограма фахівців з архівної, бібліотечної справи, інформаційної діяльності.
2. Бібліотекар, бібліограф, архівіст. Вимоги до загальних і фахових компетентностей.
3. Інформаційний менеджер, інформаційний брокер, інформаційний консультант. Вимоги до загальних і фахових компетентностей.

ПЛАНИ ТРЕНІНГОВИХ ЗАНЯТЬ ЗІ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ **«ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ»** **БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Заняття 1. Знайомство

Мета: познайомити учасників з особливостями курсу та його завданнями; створити доброзичливу та відкриту атмосферу; визначити очікування учасників; знайомство учасників один з одним.

Матеріал та обладнання: кольорові олівці; аркуші А4; правила роботи в групі (презентація).

План заняття:

1. Представлення викладача, завдань курсу та правил роботи в групі (7-10 хв.)
2. Вправа «Андрій, апельсин, Амстердам» (15-20 хв.)
3. Вправа «Хто я?» (25-30 хв.)
4. Вправа «Дзеркало» (20-25 хв.)
5. Вправа «Скарб мого серця» (20-25 хв.)
6. Обговорення «Універсальні цінності» (10-15 хв.)
7. Вправа «Ти знаєш, хто ти?» (7 хв.)

8. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: визначити свої найголовніші (3-5) ключові цінності та записати дії, що демонструють ці цінності.

Література: 3; 12; 18.

Заняття 2. Університет та його роль у розвитку лідерства

Мета: визначити основне завдання університету та його роль у розвитку лідерства; ознайомитись з місією КУБГ та основними цінностями; порівняти особистісні цінності та цінності університету; розробити цінності навчальної групи.

Матеріал та обладнання: аркуші А3, маркери, цінності університету (презентація), роздатковий матеріал (місія університету), проектор, відео-кліп.

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Грім-Торнадо-Землетрус» (5-7 хв.)
3. Мозковий штурм «Університет і ми» (10-15 хв.)
4. Міні-лекція «Корпоративна культура» (5 хв.)
5. Вправа «Місія Університету» (15-20 хв.)
6. Міні-лекція «Цінності університету» (5 хв.)
7. Вправа «Цінності єднають?» (20-25 хв.)
8. Відео «Володар пернів» (10 хв.)
9. Обговорення «Демонстрація культури» (10-15 хв.)
10. Завершення та визначення дз (5-10 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати місію та цінності кількох організацій (національних та іноземних; прибуткових та неприбуткових; виробничі та підприємства сфери послуг).

Література: 1; 5; 11; 18; 21.

Заняття 3. Лідерство

Мета: визначити поняття лідерство, розмежувати його з поняттями «керівництво», «управління», «влада»; ознайомити студентів з теоріями та концепціями лідерства; визначити основні принципи лідерства служіння.

Матеріал та обладнання: відео-кліпи; презентації (теорії лідерства, лідерство служіння).

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Стихія лідера» (10-15 хв.)
3. Відео ТЕД (What it takes to be a great leader) (12 хв.)
4. Обговорення «Лідерство» (10 хв.)
5. Міні-лекція «Теорії та концепції лідерства» (7 хв.)
6. Мозковий штурм «Лідерство – Керівництво – Менеджмент – Управління» (10 хв.)
7. Обговорення «Вплив та мотивація» (7-10 хв.)

8. Вправа «Штовхай - Веди» (10-15 хв.)
9. Обговорення «Парадигми лідерства. Криза лідерства» (7-10 хв.)
10. Відео «Малюк» (15-20 хв.)
11. Завершення та обговорення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати ситуацію з власного досвіду або з інших джерел (фільм, книга тощо), де герой намагався контролювати ситуацію з позиції сили.

Література: 7; 10; 19; 20.

Заняття 4. Служіння як основний вид діяльності лідера

Мета: визначити поняття служіння у контексті лідерства; розмежувати поняття «бажання» та «потреби»; ознайомитись з ієрархією потреб А. Маслоу; ознайомитись з поглядом Р. Грінліфа на типи лідерів; проаналізувати вміння слухати як ключовий навик лідера.

Матеріал та обладнання: роздатковий матеріал (кейси), піраміда потреб (презентація).

План заняття:

1. Обговорення дз та вивчення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Обговорення «Служіння» (7-10 хв.)
3. Міні-лекція «Піраміда потреб А. Маслоу» (7 хв.)
4. Вправа «Ідеальний лідер – Ідеальний слуга» (15-20 хв.)
5. Міні-лекція «Лідер слуга (за Р.Грінліфом)» (5-7 хв.)
6. Вирішення кейсів «Лідерство служіння у реальному житті» (20 хв.)
7. Вправа «Гаманець лідера» (10-15 хв.)
8. Рольова гра «Почуй мене» (15-20 хв.)
9. Вправа «Телефон» (10-15 хв.)
10. Вправа «Відмінності» (15-20 хв.)
11. Вправа «Лего» (15-20 хв.)
12. Вправа «Лідерські руки» (15-20 хв.)
13. Вправа «Рахуємо» (10-15 хв.)
14. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати статтю про компанію «First Fruits of Washington» та визначити способи, якими лідери компанії задовольняють потреби людей.

Література: 4; 8; 13; 19.

Заняття 5. Створення команди та особливості командної роботи

Мета: розмежувати поняття «група», «команда», «колектив», «громада»; розглянути способи залучення інших до спільної діяльності; проаналізувати способи розвитку лідерського потенціалу членів команди; визначити основні критерії успішної команди.

Матеріал та обладнання: .

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)

2. Вправа «Один у полі» (10-15 хв.)
3. Вправа «Повітряні хмарочки» (15-20 хв.)
4. Мозковий штурм «Група – команда – колектив» (5-7 хв.)
5. Вправа «Дрім Тім» (15-20 хв.)
6. Відео «Подарунок рабина» (20-25 хв.)
7. Обговорення «Острів безпеки» (15-20 хв.)
8. Вправа «Лист пошани» (10-15 хв.)
9. Відео (15-20 хв.)
10. Вправа «Палиця довіри» (10-15 хв.)
11. Вправа «Сіли-Встали» (7-10 хв.)
12. Вправа «Людська павутина» (7-10 хв.)
13. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: розв'язання кейсів; он-лайн тест Томаса на визначення стилю поведінки у конфліктній ситуації.

Література: 3; 7; 8; 17; 21.

Заняття 6. Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння.

Мета: визначити поняття конфлікту, його види та причини; розглянути стилі поведінки у конфліктних ситуаціях (за К. Томасом); визначити шляхи розв'язання конфліктів.

Матеріал та обладнання: відео-кліпи, аркуші А3, маркери, аркуші А4, кольорові олівці, шляхи розв'язання конфліктів (презентація), м'яч, роздатковий матеріал (кейси).

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7хв.)
2. Відео «Вілсон» (15-20 хв.)
3. Вправа «Що я знаю про конфлікт» (7-10 хв.)
4. Вправа «Алфавіт емоцій» (7-10 хв.)
5. Мозковий штурм «Переваги та недоліки конфліктів» (10-15 хв.)
6. Діагностична вправа «Я у конфлікті» (15 хв.)
7. Міні-лекція «Шляхи розв'язання конфліктів» (15 хв.)
8. Вправа «Чотири квадрати» (15-20 хв.)
9. Вправа «Гідна відповідь» (15-17 хв.)
10. Обговорення кейсів (20 хв.)
11. Відео «Знедолені» (17 хв.)
12. Вправа «Нас з тобою еднає...» (10-15 хв.)
13. Завершення та оголошення дз (5 хв.)

Домашнє завдання: Пригадати конфліктну ситуацію з власного досвіду; написати шлях вирішення цієї ситуації з позицій лідерства служіння; виконати вправу «Чотири квадрати» для людини, з якою часто виникають непорозуміння.

Література: 1; 5; 9; 16; 21.

Заняття 7. Лідерський спадок

Мета: підбиття підсумків занять; узагальнення понять; презентація проектів.

Матеріал та обладнання: .

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Моя книга» (10-15 хв.)
3. Вправа «Світе, почуй мене!» (10-15 хв.)
4. Відео «У мене є мрія» (10-15 хв.)
5. Вправа «Через сто років» (10-15 хв.)
6. Вправа «Лист собі» (10-15 хв.)
7. Презентація проектів (30-40 хв.)
8. Завершення та узагальнення курсу (10 хв.)

Література: 3; 8; 12; 18; 20.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ» Я - СТУДЕНТ

Змістовий модуль I (14 год.)

Тема 1. Мій Університет.

Тема 2. Методи і прийоми роботи з інформацією.

Тема 3. На шляху самовдосконалення й саморозвитку

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

Змістовий модуль I.

Тема 1. Університет та його роль у розвитку лідерства

Створити завдання до квесту «Чим особливий наш Університет?»

Тема 2. Лідерство

Написати есе про особистість-справжнього лідера

Тема 3. Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння

Провести анкетування у соціальних мережах про типи розв'язання конфліктів

Тема 4. Лідерський спадок

Проаналізувати, що стало важливим при вивченні модуля «Лідерство служіння»

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Змістовий модуль I (14 год.)

Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі

Тема 1. Тенденції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні та світі (4 год.)

Дослідити рейтинг найбільших бібліотек світу. Обрати для аналізу одну з провідних бібліотек – учасниць рейтингу. Підготувати презентацію або реферат про завдання, структуру, основні напрями діяльності провідної бібліотеки певної країни та про архів цієї ж країни.

Тема 2. Нормативно-правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні (4 год.)

Ознайомитись із сферою впливу, структурою та основними поняттями Законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про Національний архівний фонд і архівні установи». Зафіксувати основні визначення.

Тема 3. Система вищої освіти в Україні та розвиток спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (2 год.)

Ознайомитись із сферою впливу, структурою та основними поняттями Закону України «Про вищу освіту».

Тема 4. Соціальні завдання установ та фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи (4 год.)

Ознайомитися із визначенням понять «інформаційна культура», «інформаційна культура користувачів», «полікультурність», «толерантність» за різними джерелами інформації. Результат представити у вигляді таблиці.

Поняття	Джерело інформації	Визначення поняття

Підготуватися до семінару-дискусії.

Змістовий модуль II

Компетентнісні виміри професії (14 год.)

Тема 5. Професійні орієнтації здобувачів фаху (4 год.)

Проаналізувати сайти провідних бібліотек та архівів України, охарактеризувати їх діяльність у вигляді короткого повідомлення.

Тема 7. Міжнародні об'єднання і співпраця фахівців бібліотечної, архівної та інформаційної справи (4 год.)

Ознайомитися з основними напрями і програмами діяльності ІФЛА або УБА. Підготувати презентацію (реферат) про окрему програму або напрям діяльності за вибором студента.

Тема 8. Видатні діячі бібліотечної та архівної справи (6 год.)

Підготувати розгорнуту презентацію або реферат про видатного діяча бібліотечної або архівної справи. Захистити роботу під час семінару.

Таблиця 6.1.1

«Я - СТУДЕНТ» БЛОКУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I		
Мій Університет. Я – студент-грінченківець	модульний контроль	5
Методи і прийоми роботи з інформацією. Я в інформаційному просторі	модульний контроль	5
На шляху самовдосконалення й саморозвитку	модульний контроль	5
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>	

1.

Таблиця 6.1.2

**КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З МОДУЛЯ
«ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ» БЛОКУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I		
Університет та його роль у розвитку лідерства	модульний контроль	5
Лідерство	модульний контроль	5
Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння	модульний контроль	5
Лідерський спадок	модульний контроль	5
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 20 балів</i>	

**VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
З МОДУЛЯ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» БЛОКУ
«УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Таблиця 6.1.3

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I (14 год.)		
Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сучасному етапі		

<p>Тема 1. Тенденції розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні та світі (4 год.) Підготувати презентацію або реферат про завдання, структуру, основні напрями діяльності провідної бібліотеки певної країни та про архів цієї ж країни.</p>	семінарське заняття, модульний контроль	5
<p>Тема 2. Нормативно-правові засади розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні (4 год.) Ознайомитись із сферою впливу, структурою та основними поняттями Законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про Національний архівний фонд і архівні установи».</p>	семінарське заняття, модульний контроль	5
<p>Тема 3. Система вищої освіти в Україні та розвиток спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (2 год.) Ознайомитись із сферою впливу, структурою та основними поняттями Законів України «Про вищу освіту».</p>	семінарське заняття, модульний контроль	5
<p>Тема 4. Соціальні завдання установ та фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи (4 год.) Ознайомитися із визначенням понять «інформаційна культура», «інформаційна культура користувачів», «полікультурність», «толерант-ність» за різними джерелами інформації.</p>	семінарське заняття, модульний контроль	5
Разом: 14 год.	Разом: 20 балів	
Змістовий модуль II		
Компетентнісні виміри професії (14 год.)		
<p>Тема 5. Професійні орієнтації здобувачів фаху (4 год.) Проаналізувати сайти провідних бібліотек та архівів України, охарактеризувати їх діяльність у вигляді короткого повідомлення</p>		
<p>Тема 7. Міжнародні об'єднання і співпраця фахівців бібліотечної, архівної та інформаційної справи (4 год.) Ознайомитися з основними напрями і програмами діяльності ІФЛА або УБА. Підготувати презентацію (реферат) про окрему програму або напрям діяльності за вибором студента</p>		
<p>Тема 8. Видатні діячі бібліотечної та архівної справи (6 год.) Підготувати розгорнуту презентацію або реферат про видатного діяча бібліотечної або архівної справи. Захистити роботу під час семінара</p>		
Разом: 14 год.	Разом: 20 балів	
Всього: 28 год.	Всього: 35 балів	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із блоку дисциплін «Університетські студії» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок з кожної дисципліни блоку; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Університетські студії» завершується підсумковим контролем – заліком за результатами засвоєння всіх чотирьох змістових модулів – «Я – студент», «Лідерство служіння», «Вступ до спеціальності».

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.4.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю модуля «Я – студент»

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	3	15
4	Робота на семінарському занятті	10	3	30
6.	Модульна контрольна робота	25	1	25
	Разом			77

Таблиця 7.2

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю зі змістового модуля «Лідерство служіння»

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Тренінгові заняття	77
2	Модульна контрольна робота	25
3	Самостійна робота	20
	Підсумковий рейтинговий бал	122

Таблиця 7.3

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю
зі змістового модуля «Вступ до спеціальності»**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3	Робота на семінарському занятті	10	6	60
4	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	7	35
6	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів: 159				

Таблиця 7.4

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю
з блоку «Університетські студії»**

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	12	12
2.	Відвідування семінарських	1	9	9
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	10	50
4.	Робота на семінарському занятті	10	9	90
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75
	Разом			236
Коефіцієнт 2,4				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; творчі, дослідницькі завдання (домашні й аудиторні).

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Модульний контроль з здійснюється через розробку проекту.

Проект спрямований на застосування навичок, набуток протягом курсу, а також демонстрацію принципів лідерства служіння. Робота може виконуватись як індивідуально, так і всією групою (за бажанням студенти можуть об'єднуватись у міні-групи). Головним завданням проекту має бути подолання певних проблем, що існують у громаді (група, Інститут, Університет, мешканці району, міста тощо).

В описі проекту має бути зазначено:

- ✓ назва проекту;
- ✓ мета (основна ідея, яку учасники намагатимуться втілити у життя);
- ✓ актуальність (стан проблеми, на розв'язання якої направлений проект, яким чином ситуація впливає на певну соціальну групу та суспільство загалом);
- ✓ результати (досягнення на кожному етапі проекту);
- ✓ цільова група (категорія людей, чиє життя покращиться у результаті втілення проекту);
- ✓ завдання (основні кроки, спрямовані на досягнення мети проекту);
- ✓ план реалізації (план-графік запланованих заходів);
- ✓ бюджет (основні витрати, які необхідні для реалізації проекту);
- ✓ подальший розвиток проекту (перспективні напрями діяльності після реалізації проекту).

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з

		можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні вправи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання колективних та індивідуальних творчих і науково-дослідних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ теоретичні літературознавчі й лінгвістичні дослідження;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ практичні завдання;
- ✓ навчальний посібник «Я – студент»;
- ✓ засоби підсумкового контролю;
- ✓ робочий зошит.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Основна

1. Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86; – В ред. Закону №316-19 від 21.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 01.01.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу»: Закон України від 20 лип. 2000 р. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2000. – № 23. – С. 177.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січ. 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про захист персональних даних: Закон України від 1 черв. 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – С. 481.
7. Про звернення громадян: Закон України від 11.06.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки: Закон України від 09 січ. 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – С. 102.

Додаткова

9. Архіви України : путівник / Держкомархів України, Укр. н.-д. ін-т архів. справи та документознавства ; ред. І.Б. Матяш. – Київ, 2007. – 183 с.
10. Архівні установи України : довідник / Держ. ком. арх. України, Нац. акад. наук України ; авт.-уклад. : О.І. Алтухова [та ін.] ; упоряд. : Г.В. Боряк [та ін.]. – Київ, 2000. – 259 с.
11. Березюк Н.М. Библиотека Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина за 200 лет (1805-2005) / Н.М. Березюк [и др.] ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н. Каразина, Центр. науч. б-ка. – Харьков : Тимченко А.Н., 2006. – 390 с.
12. Библиотечная энциклопедия / Рос. гос. б-ка ; [гл. ред. Ю.А. Гриханов ; науч. ред.-сост. : Е.И. Ратникова, Л.Н. Уланова]. – Москва : Пашков дом, 2007. – 1299 с. : ил., табл.
13. Библиотечное дело за рубежом: сб. аналит. и справ. материалов / Рос. гос. б-ка, Отд. заруб. библиотечноговедения и междунар. библиотеч. связей ; сост. Е.Г. Бурмистрова. – Москва : Пашков дом, 2012. – 210 с.
14. Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність : зб. ст. / НБУВ та ін.; редкол. : О.С. Онищенко (голова) та ін. – Київ, 2007. – 253 с.

15. Декларація про бібліотеки, інформаційні служби та інтелектуальну свободу, прийнята в Глазго [Електронний ресурс] / пер. В. С. Пашкової. – Режим доступу: <http://ula.org.ua/index.php?id=276&L=0>. – Назва з екрана.
16. Дубровіна Л.А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ столітті : монографія / Л.А. Дубровіна, О.С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2009. – 530 с.
17. Дубровіна Л.А. Історія Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. 1918-1941 / Л.А. Дубровіна, О.С. Онищенко ; Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 1998. – 336 с.
18. Інформація для всіх : програма ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifapcom.ru/tu/355/356/>. – Загл. с екрана.
19. Кечкеметі Ш. Доступ до архівів: путівник для імплементації Рек. №R (2000) 13 щодо Європ. політики доступу до архівів / Ш. Кечкеметі, І. Секей ; Рада Європи, Департамент культури та культ. спадщини. – Харків : Права людини, 2010. – 142 с.
20. Память мира: Общие руководящие принципы сохранения документального наследия (пересмотренное издание 2002 г.) / подготовлено Р. Эдмондсоном ; Отд. по вопр. информ. о-ва ЮНЕСКО. – Париж : ЮНЕСКО, 2002. – 72 с.
21. Пашкова В.С. Інтелектуальна свобода та доступ до інформації в бібліотеках: зарубіжний досвід / Укр. бібл. асоціація; В. С. Пашкова . – Київ, 1998. – 71 с.
22. Прокопенко Л.С. Основні напрями діяльності Відділу ІФЛА «Освіта та наукові дослідження» / Л.С. Прокопенко // «Соціальні комунікації в стратегіях формування суспільства знань» : у 2 ч. Ч. 2 : матер. міжнар. наук. конф., Харків, 26 – 27 лют. 2009 р. / [ред. кол. В.М. Шейко та ін.]. – Харків : ХДАК, 2009. – С. 144-146.
23. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 384 с.
24. Свобода інформації, прозорість, електронне врядування: погляд громадянського суспільства / за ред. А. В. Пазюка. – Київ : МГО «Прайвесі Юкрейн», 2004. – 206 с.
25. Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України, УНДІАСД. – ред. кол. : Матяш І.Б. (голова), Войцехівська І.Н., Дубровіна Л.А. та ін. – Київ : вид-во "Горобець", 2008. – 881 с.
26. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ube.nplu.org/>. – Назва з екрана.
27. Чиж І. С. Україна: шлях до інформаційного суспільства / І. С. Чиж. – Київ : Либідь, 2004. – 286 с.

Я – СТУДЕНТ

Основна

1. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О. та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В.О.]. – 4-те вид., зі змінами. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – 278 с.

Додаткова

2. Бойчук О. Студент у суспільстві знань – зарубіжний погляд / О. Бойчук // Науковий світ, 2004. – С. 20–27.
3. Булах І. С. Психологія особистісного зростання / І. С. Булах. – К. : НПУ, 2003. – 338 с.
4. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури / С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
5. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
6. Євтух М. Б. Методологічні засади розбудови особистісно-орієнтованої навчальної діяльності у вищій школі / М. Б. Євнух // Філософія освіти XXI століття: Проблеми і перспективи : зб. наук. пр. – К. : Знання, 2000. — С. 42–50.
7. Жильцов О. Б. Портрет першокурсника сучасного університету / О. Б. Жильцов, О. В. Леонтєва // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (28–29 берез. 2012 р.) ; за заг. ред. В. О. Огнев'юка [рекол.: В. О. Огнев'юк, В. П. Андрущенко, Л. Л. Хоружа та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – С. 122–127.
8. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В. С. Журавський. – К. : Видавничий дім, 2003. – 413 с.
9. Занюк С. Психологія мотивації : навч. посіб. / С. Занюк. — К. : Либідь, 2002. – 304 с.
10. Нагорний Б. Г. Студентство і сучасність / Б. Г. Нагорний, М. Л. Яковенко, А. В. Яковенко. – К. : Арістей, 2005. – 160 с.
11. Тарнавський Ю. А. Internet-технології : консп. лекцій / Ю. А. Тарнавський. – К. : МАУП, 2004. – 120 с.
12. Тарнавський Ю. А. Практикум з Internet-технологій : метод. вказівки до викон. лаб. робіт / Ю. А. Тарнавський. — К. : МАУП, 2004. – 136 с.
13. Трайнев В. А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / В. А. Трайнев, В. Ю. Теплышев, И. В. Трайнев. – М. : Издательско- торговая корпорация «Дашков и К°», 2008. – 320 с.

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

1. Abel, A. T. (2000). The characteristics behaviors, and effective work environments of servant leaders : A Delphi study [[electronic resources] thesis]. Blacksburg, Va: University Libraries, Virginia Polytechnic Institute and State University.
2. Autry, J. A. (2004). The servant-leader : How to build a creative team, develop great morale, and improve bottom-line performance (1st paperback ed.). New York: Three Rivers Press. ISBN: 1400054737 ; xxi, 266 p
3. Baker, M. M. (2003). Community building and the power of relationships in organizations. [PhD. Diss].
4. Becoming authentic: The search for wholeness and calling as a servant-leader.. (2007) (Trevor M. Hall, Ed.). South Bend, Ind: Cloverdale Books. ISBN: 9781929569366; xv, 119 p.
5. Bijl, J., & Leene, J. (2003). Power in creation : Extraordinary leadership (J. Ellis, Trans.). ISBN: ; 116 p.
6. Covey, Stephen. Leadership Is a Choice. New York: Simon & Schuster, 2001
7. Daniel W. Wheeler (2012). Servant Leadership for Higher Education: Principles and Practices. Jossey-Bass
8. De Pree, M. (1987). Leadership is an art. East Lansing, MI: Michigan State University Press.
9. De Pree, M. (1992). Leadership jazz (1st ed. (hardback)). New York: Dell/Currency Doubleday.
10. Trevor M. Hall, ed (2007). Becoming Authentic: The Search for Wholeness and Calling as a Servant Leader
11. Hunter, J. (1998). *The servant : a simple story about the true essence of leadership*. Rocklin, Calif: Prima Pub.
12. Dr. Kent M. Keith (2008). The Case For Servant Leadership. Westfield, Ind.: Greenleaf Center for Servant Leadership.
13. Gunderson, D. (2006). *The leadership paradox : a challenge to servant leadership in a power-hungry world*. Seattle, WA: YWAM Pub.
14. Redd, K. & Pastoral. (2009). *Stand Tall : Essays on life and servant leadership*. Indiana, Westfield: Greenleaf Center for Servant Leadership.
15. Greenleaf, R., Spears, L., Covey, S. & Senge, P. (2002). *Servant leadership : a journey into the nature of legitimate power and greatness*. New York: Paulist Press.
16. Robert K Greenleaf (2008). The Servant as Leader. Indiana, Westfield: Greenleaf Center for Servant Leadership.
17. Marshall Christensen (2012). Creating University Cultures of Leadership. Co-Serve Int.
18. Marshall Christensen, Yerezhap Mambetkazyev, and Daniel Ballast, (2011), USA-Kazakhstan. In the name of future generations. Ust-Kamenogorsk: KAFU Publications (Russian Version)
19. Spears, L. C. (2001). Focus on Leadership: Servant-Leadership for the Twenty-First Century. New York: John Wiley & Sons

20. Handbook of Leadership Theory and Practice: A Harvard Business School Centennial Colloquium. Edited by Nitin Nohrai and Rakesh Khurana. Harvard Business Press, 2010, Boston, Massachusetts
21. Ayodele Kolawole Olanrewaju and Ezeokoli Rita Nkiruka. Undergraduates' Social and Psychological Functioning: The Need for Social Re-orientation. British Journal of Education, Society & Behavioural Science, ISSN: 2278 – 0998, Vol.: 5, Issue.: 3 (March).
22. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів; за заг. ред. І. Ібрагімової. – К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. – 400 с.